

303/2007. (XI. 14.) Korm. rendelet

a magyarországi hivatalos földrajzi nevek megállapításáról és nyilvántartásáról

A Kormány az Alkotmány 35. § (1) bekezdés *b*) pontjában foglalt feladatkörében, valamint a földmérési és térképészeti tevékenységről szóló 1996. évi LXXVI. törvény 29. § (5) bekezdés *d*) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következő rendeletet alkotja:

A rendelet hatálya

1. § A rendelet hatálya kiterjed egyes hivatalos földrajzi nevek megállapítására, véleményezésére és a földrajzi nevek nyilvántartására.

A földrajzi nevek és típusaik

2. § (1) *Földrajzi név*: a földfelszín természetes vagy mesterséges részleteinek azonosítására szolgáló, kisebb vagy nagyobb közösségek által használt tulajdonnév.

(2) *Hivatalos földrajzi név*: a hivatalos célra megállapított, esetenként ugyanazon részlet több neve közül kiválasztott földrajzi név.

(3) A hivatalos földrajzi nevek típusai a következők:

a) országos jelentőségű domborzat- és tájnév: a földfelszín függőleges tagoltságának jelentős kiterjedésű részleteit (hegységeket, völgyeket, medencéket stb.), illetve a jelentős kiterjedésű földrajzi, néprajzi és etnikai körzeteket, vidékeket, jogszabályban meghatározott gazdasági körzeteket jelölő, rendszerint az 1:200 000 és ennél kisebb méretarányú térképeken feltüntetett név;

*b)*¹ *területnév*: a külterületi mező- és erdőgazdasági művelési egységeket, azok részleteit és egyéb földrészlettel vagy más jellegzetes felszíni képződménnyel elhatárolt területet jelölő név, több ilyen terület összefoglaló neve, illetve a földfelszín függőleges tagoltságát (hegyeket, völgyeket stb.) jelölő helyi jelentőségű, rendszerint az 1:200 000 és ennél nagyobb méretarányú térképeken feltüntetett név;

c) természetvédelmi név: a nemzeti park, a tájvédelmi körzet, a természetvédelmi terület, Natura 2000 terület, natúrpark védettségére, illetve kijelölésére utaló utótago(ka)t tartalmazó neve, továbbá a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 23. § (2) bekezdésében foglalt alakulatok (barlang, láp, kunhalom stb.) neve;

*d)*² *víznév*: a vízgazdálkodást érintő minden név, így a természetes vizek (vízfolyások, állóvizek, mocsarak), a mesterséges létesítményekben szállított, tárolt vizek (csatornák, tározók), az ezekhez kapcsolódó sajátos tájegységek és a létesítmények (duzzasztók, zsilipek), továbbá a víznyelők, források, kutak stb. neve;

e) országos jelentőségű közlekedési és hírközlési név: a vasúti közlekedéssel és szállítással kapcsolatos létesítmények (pályaudvar, állomás stb.), a távolsági autóbusz-közlekedéssel, hajózással, légi közlekedéssel kapcsolatos létesítmények (megállóhely, kikötő, repülőtér stb.), a 10 m-nél nagyobb nyílású hidak, valamint a hírközlési létesítmények (postahivatal stb.) neve;

*f)*³ *országnev*: az ország Alaptörvényben meghatározott neve (Magyarország);

*g)*⁴ *igazgatásiterület-név*: az ország közigazgatási, illetve statisztikai, tervezési és területfejlesztési célokra kialakított területi egységeinek (megye, régió, járás, kistérség stb.) neve;

1 Módosította: 221/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 412. § (1) a).

2 Módosította: 221/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 412. § (1) b).

3 Megállapította: 322/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (1). Hatályos: 2012. I. 1-től.

4 Megállapította: 430/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.

h)¹ *helységnevé*: a község, nagyközség, város, megyei jogú város, főváros utótagot tartalmazó vagy utótag nélküli rövid neve, a kerületek teljes, a helység nevét is tartalmazó, illetve rövid, csak a római számot és a kerület utótagot tartalmazó neve;

i) *településrésznév (helységrésznév)*: a helység központi belterülete (átfedések nélkül, pontosan körülhatárolt) részeinek (községrész, városrész), továbbá a központi belterülettől elkülönülő - lakott vagy lakatlan - egyéb belterületnek, valamint külterületnek a neve;

j)² *közterületnév*: az ingatlan-nyilvántartásban nyilvántartott közterületnek a központi címregiszterről és a címkezelésről szóló kormányrendeletben meghatározott közterület jellegét is tartalmazó neve;

k) *helyi jelentőségű közlekedési név*: a helyi és helyközi tömegközlekedéssel kapcsolatos létesítmények (megállóhely stb.) és a 10 m-nél kisebb nyílású hidak neve.

(4)³ *Nemzetiségi nyelvű hivatalos földrajzi név*: a helységeknek és az országban található földfelszíni részleteknek az ott élő nemzetiség által használt történelmileg kialakult földrajzi neve.

(5)⁴ *Külföldi földrajzi név magyar megfelelője*: az ország határán kívül található földfelszíni részleteknek a külföldi hivatalos nyelvtől eltérő magyar nyelvű földrajzi neve és a más írásrendszerből történt átírás esetén a használt rendszertől eltérő magyaros átírású név.

(6)⁵ *Földrajzi megjelölés*: a földfelszín mesterséges részleteinek azonosítására szolgáló, kisebb vagy nagyobb közösségek által használt, intézményeket, intézményszerű mesterséges létesítményeket jelölő tulajdonnév vagy tulajdonnévnek nem tekinthető megjelölés.

A Földrajzinév-bizottság szervezete és működése

3. § (1)⁶ A földrajzi nevek megállapításával összefüggő feladatok ellátására a térképészetért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) mellett Földrajzinév-bizottság (a továbbiakban: Bizottság) működik. Ügyrendjét a Bizottság maga határozza meg, és azt a miniszter hagyja jóvá.

(2)⁷ A Bizottságba képviselőt jelöl

a)⁸ a miniszter a nagy méretarányú állami térképekkel és térképi adatbázisokkal, valamint a természetvédelemmel összefüggő földrajzi nevekkal, illetve a földrajzi nevek nyilvántartásával,

b) a Kormány nemzetpolitikáért felelős tagja a külhoni magyar földrajzi nevekkal,

c) a helyi önkormányzatokért felelős miniszter a területszervezéssel és az önkormányzatok hatáskörébe tartozó földrajzi nevekkal,

d) a honvédelemért felelős miniszter a közepes és kis méretarányú állami topográfiai térképi adatbázisokkal és térképekkel, illetve a honvédelmi célú térképészettel,

e)⁹ a közlekedésért felelős miniszter, a területfejlesztés stratégiai tervezéséért felelős miniszter és az elektronikus hírközlésért felelős miniszter a vasúti közlekedéssel, a közúti közlekedéssel, a légi közlekedéssel, a víziközlekedéssel, az úthálózattal, a területfejlesztéssel, valamint a hírközlési ügyekkel összefüggő földrajzi nevekkal,

1 Megállapította: 345/2014. (XII. 23.) Korm. rendelet 30. § (1). Hatályos: 2015. I. 1-től.

2 Megállapította: 345/2014. (XII. 23.) Korm. rendelet 30. § (2). Hatályos: 2015. I. 1-től.

3 Megállapította: 430/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 2. §. Módosította: 221/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 412. § (1) c).

4 Megállapította: 221/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 408. §. Hatályos: 2014. IX. 5-től.

5 Módosította: 36/2011. (III. 21.) Korm. rendelet 8. §, 221/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 412. § (1) d).

6 Megállapította: 430/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 3. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.

7 Megállapította: 430/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 3. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.

8 Módosította: 221/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 412. § (1) e).

9 Módosította: 221/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 411. § a), 412. § (1) f).

f)¹ a külpolitikáért felelős miniszter a külföldi államok magyar nevével és a nemzetközi kapcsolatokat érintő földrajzi nevekkal,

g) az oktatásért, kultúráért, illetve a nemzetiségpolitikáért felelős miniszter az oktatással és a kulturális értékek védelmével, valamint a nemzetiségi nyelvű földrajzi nevekkal,

h) a Központi Statisztikai Hivatal (a továbbiakban: KSH) elnöke Magyarország Helységnévtára és Magyarország Közigazgatási Helynévkönyve szerkesztésével összefüggő földrajzi nevekkal, valamint a népszámlálással és a településstatisztikával,

i)² a postaügyért felelős miniszter a postai ügyekkel összefüggő földrajzi nevekkal,

j)³ a vízgazdálkodásért felelős miniszter a vízgazdálkodással összefüggő földrajzi nevekkal,

kapcsolatos bizottsági képviselő ellátására.

☛ (3)⁴ A miniszter egy-egy tag jelölésére kéri fel

☛ a) a Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: MTA) Magyar Nyelvi Osztályközi Állandó Bizottságát a földrajzi nevek helyesírásával,

☛ b) az MTA Nyelvtudományi Intézetét a földrajzi nevek névtani, nyelvjárási kérdéseivel,

☛ c) az MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézetét a földrajzi nevek történeti hátterével,

☛ d) az MTA Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont Földrajztudományi Intézetét a földrajzi tájbeosztásokkal összefüggő földrajzi nevekkal,

☛ e) az Eötvös Loránd Tudományegyetem Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszékét a térképtudománnyal, geoinformatikával összefüggő földrajzi nevekkal

☛ kapcsolatos bizottsági képviselő ellátására.

(4) A miniszter további, intézményektől független és a földrajzi nevek tekintetében elismert szakembereket is felkérhet a bizottsági munkában való részvételre.

(5)⁵ A miniszter

a) kijelöli a Bizottság elnökét;

b) gondoskodik a Bizottság működési feltételeiről;

c)⁶ biztosítja a Bizottság döntéseinek, irányelveinek és közérdekű tájékoztatásainak közzétételét a miniszter által vezetett minisztérium hivatalos lapjában, illetve a honlapján;

d)⁷ kijelöli az ENSZ Földrajzi nevek szakértői csoportjába (UNGEGN) a magyar képviselőket, illetve képviseli a Kormányt - a külpolitikáért felelős miniszterrel együttműködve - az ENSZ földrajzinév egységesítési konferenciáin és szakértői csoportülésein.

A Földrajzinév-bizottság feladatai

4. § (1)⁸ A Bizottság - az (1a) bekezdésben meghatározott kivétellel - megállapítja a 2. § (3) bekezdés a)-e) pontjában foglalt hivatalos földrajzi neveket.

(1a)⁹ A 2. § (3) bekezdés a)-e) pontjában foglalt hivatalos földrajzi neveket - ha ahhoz kiemelt közérdek fűződik - a Kormány egyedi határozatban állapítja meg. A Kormány döntésére az 5. § (1) és (3) bekezdését nem kell alkalmazni.

(2)¹⁰ A Bizottság véleményezi a 2. § (3) bekezdés f)-k) pontjaiban meghatározott hivatalos földrajzi nevekre vonatkozó javaslatokat.

(3) A Bizottság megkeresésre állást foglal

1 Módosította: 221/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 411. § b).

2 Beiktatta: 221/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 409. §. Hatályos: 2014. IX. 5-től.

3 Beiktatta: 221/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 409. §. Hatályos: 2014. IX. 5-től.

4 Megállapította: 430/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 3. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.

5 Megállapította: 36/2011. (III. 21.) Korm. rendelet 4. §. Hatályos: 2011. III. 22-től.

6 Módosította: 221/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 411. § c).

7 Módosította: 221/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 411. § d).

8 Megállapította: 36/2011. (III. 21.) Korm. rendelet 5. §. Hatályos: 2011. III. 22-től.

9 Beiktatta: 36/2011. (III. 21.) Korm. rendelet 5. §. Hatályos: 2011. III. 22-től.

10 Megállapította: 430/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 4. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.

a) a 2. § (4) bekezdésében meghatározott hivatalos földrajzi nevek helyességéről;
b) a hozzá forduló szervezet vagy magánszemély kérésére a hivatalos földrajzi nevek megállapításának és használatának jogszabályban nem szabályozott kérdéseiről és a külföldi földrajzi nevek magyar megfelelője hazai használatáról.

(4)¹ A Bizottság hatáskörébe tartozó hivatalos földrajzi nevek megállapítására, a megállapított hivatalos földrajzi nevek megváltoztatására javaslatot tehet:

a) a 2. § (3) bekezdés a) pontjában meghatározott hivatalos földrajzi nevek esetében a miniszter;

b) a 2. § (3) bekezdés b) pontjában meghatározott hivatalos földrajzi nevek esetében a miniszter vagy az érintett települési önkormányzat;

c)² a 2. § (3) bekezdés c) pontjában meghatározott hivatalos földrajzi nevek esetében a miniszter;

d)³ a 2. § (3) bekezdés e) pontjában meghatározott hivatalos földrajzi nevek esetében a közlekedésért felelős miniszter, az elektronikus hírközlésért felelős miniszter vagy a postaügyért felelős miniszter, regionális jelentőségű létesítmény esetében az üzemeltető gazdasági szervezet;

e)⁴ a 2. § (3) bekezdés d) pontjában meghatározott hivatalos földrajzi nevek esetében a vízgazdálkodásért felelős miniszter.

(4a)⁵ A Bizottság a feladatkörébe tartozó hivatalos földrajzi neveket illetően a javaslat benyújtásától számított kilencven napon belül hoz döntést, formál véleményt vagy foglal állást.

(5) A 2. § (3) bekezdésének a)-e) pontjaiba tartozó, megállapított hivatalos földrajzi nevekről a Bizottság értesíti a javaslattevőket.

(6)⁶ A Bizottság 2. § (4) bekezdésében meghatározott hivatalos földrajzi nevek vonatkozóan - szükség szerint - a települési, illetve az országos nemzetiségi önkormányzattól véleményt kérhet.

(7) A Bizottság - az érdekeltekkel egyetértésben - szakmai ajánlásokat tehet közzé a 2. §-ban felsorolt típusú nevek megállapításának és megváltoztatásának módszertanáról.

(8) A Bizottság vezetője évente beszámol a miniszternek a Bizottság munkájáról.

A névmegállapítás, névváltoztatás és véleményezés követelményei

5. § (1)⁷ A hivatalos földrajzi nevek megállapításakor figyelemmel kell lenni a helyi lakosság élő névhasználatára, a települési önkormányzat és a nemzetiségi önkormányzat, az egyéb szervezetek véleményére, továbbá a természet- és társadalomtudományok eredményeire, a történelmi hagyományokra, különösen a helytörténeti kutatásokra, az elpusztult települések nevére, ezen kívül a földrajzi környezetre, a mező- és erdőgazdasági művelési szerkezetre, a nemzetiségi viszonyokra, a nyelvi és nyelvhelyességi követelményekre. A nyelvhelyességi követelmények magukba foglalják a mindenkorai akadémiai helyesírás követését és az arra épülő szabályok betartását.

➡ (2)⁸ A 2. § (3) bekezdés a)-i) és k) pontjában, valamint a (4) bekezdésben felsorolt földfelszíni részletek élő személyről - a tanyák kivételével - nem nevezhetők el. A közterületek elnevezésére e kérdésben a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

1 Megállapította: 36/2011. (III. 21.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2011. III. 22-től.

2 Módosította: 221/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 412. § (1) g).

3 Módosította: 221/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 411. § e).

4 Beiktatta: 221/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 410. §. Hatályos: 2014. IX. 5-től.

5 Beiktatta: 430/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 5. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.

6 Módosította: 430/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 7. § a), b).

7 Módosította: 430/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 7. § c).

8 Megállapította: 345/2014. (XII. 23.) Korm. rendelet 31. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

☞(3)¹ Amennyiben törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik, a hivatalos földrajzi nevek - a közterületnév kivételével - megváltoztatására akkor kerülhet sor, ha az azonos hangzású hivatalos földrajzi nevek zavart keltőek és a névazonosság másként nem kezelhető, ha a névhasználatban kimutatható változás következett be, ha a névvel jelölt mesterséges létesítményt megváltoztatták vagy átalakították, vagy ha a névhasználat a közérdek szempontjából nem megfelelő. A történelmi hagyományokat őrző nevek nem változtathatóak meg. A közterületek elnevezésére e kérdésben a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

☞(3a)² A közterület elnevezése - a közterületjelleg nélkül, de a szóközöket beleszámítva - ötven betűhelynél hosszabb nem lehet.

☞(3b)³ Két közterületnevet összetéveszthetőnek kell tekinteni, ha

☞a) csak a birtokos eset jelének meglétében vagy hiányában különböznek,

☞b) csak ragozásban különböznek,

☞c) ugyanannak a névnek egybe- és különírott formájú változatai,

☞d) ugyanannak a szónak rövidített és teljes kiírású változatai és másban nem különböznek,

☞e) ugyanannak a szónak másféle írásmódú változatai és másban nem különböznek.

(4)⁴ Az (1) bekezdés követelményeinek betartásával a 2. § (3) bekezdésében meghatározott névtípusokban nemzetiségi nyelvű hivatalos földrajzi név is megállapítható. A 2. § (3) bekezdésének a), c) és e)-j) pontjaiban felsorolt hivatalos földrajzi nevek nemzetiségi nyelvű alakja csak a magyar nyelvű névvel együtt állapítható meg. A latin betűt használó nemzetiségi nyelvű hivatalos földrajzi nevet az adott nyelv helyesírása szerint kell írni. A nem latin betűt használó nemzetiségi nyelvű földrajzi név megállapításakor a magyar ábécén alapuló átírás és az adott nemzetiségi nyelv írásmódja egyaránt hivatalos.

(5) A hivatalos földrajzi név helyett vagy a hivatalos földrajzi névben a földrajzi köznévi utótag előtt számot helyettesítő betű vagy számjegy - kivéve a (6) bekezdésben foglalt eseteket - nem használható.

(6) Egyes regionális jelentőségű, vízrendezést, belvízelvezetést, öntözést szolgáló csatornák, kisebb állóvizek (tározók), fővárosi kerületek nevében, továbbá korábban megállapított közterületnevekben és külterületi településrészek nevében megtartható a földrajzi köznévi utótag előtt arab vagy római számjegy.

(7) A 4. § (2) bekezdésének a) pontja szerinti szakmai véleményezés során gondot kell fordítani arra, hogy

a) új helységnév adása esetén - figyelemmel a mai és a történelmi magyar helységnevekre is - névazonosság ne álljon elő;

b) a településrésznevek megállapításakor a megszűnt (egyesített) helységek nevét meg kell tartani, egyéb esetekben pedig előnyt kell élveznie a korábban használt, más követelményekkel összhangban álló egyéb névnek, továbbá el kell kerülni a településnév előtagként való használatát;

c) a közterületek elnevezésének lehetőleg a közvetlen környezet hagyományait, sajátosságait kell tükröznie, vagy a helyhez kötődő személyekkel kell kapcsolatosnak lennie.

A hivatalos földrajzi nevek nyilvántartása és a Földrajzinév-tár

1 Megállapította: 345/2014. (XII. 23.) Korm. rendelet 31. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

2 Beiktatta: 345/2014. (XII. 23.) Korm. rendelet 31. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

3 Beiktatta: 345/2014. (XII. 23.) Korm. rendelet 31. §. Hatályos: 2015. I. 1-től.

4 Módosította: 430/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 7. § b).

6. §¹ (1) Magyarország hivatalos földrajzi neveit a földmérési és térképészeti tevékenységről szóló törvény (a továbbiakban: Fttv.) rendelkezése alapján - az állami alapadatok és térképi adatbázisainak vonatkoztatási és vetületi rendszeréről, alapadat-tartalmáról, létrehozásának, felújításának, kezelésének és fenntartásának módjáról és az állami átvétel rendjéről szóló miniszteri rendelet szerinti vetületi rendszerben meghatározott koordinátákkal ellátva - a földmérési és térinformatikai államigazgatási szerv a Földrajzinév-tárban nyilvántartja, és azt folyamatosan vezeti.

(2) A Földrajzinév-tár az Fttv. rendelkezése szerinti hivatalos földrajzi neveket tartalmazza. Ezek közül az igazgatásiterület- és helységneveket a KSH által kiadott Magyarország Közigazgatási Helynévkönyve szerint, a településrészneveket Magyarország Helységnévtára adatainak felhasználásával kell feltüntetni. A Földrajzinév-tár a (felsorolt típusokban) megállapított nemzetiségi nyelvű földrajzi neveket is tartalmazza.

(3) A Földrajzinév-tár tartalmazza az Fttv. 21. § (4) bekezdés rendelkezése szerinti földrajzi neveket, továbbá földrajzi megjelöléseket az illetékes települési önkormányzat közlése szerint.

(4) A földmérési és térinformatikai államigazgatási szerv a helységenként helyszínen egyeztetett és nyilvántartásba vett földrajzi nevekről az illetékes települési önkormányzat jegyzőjét névjegyzék és térképvázlat megküldésével tájékoztatja.

(5) A Földrajzinév-tár adatai nyilvánosak és a földmérési és térképészeti állami alapadatok kezeléséről, szolgáltatásáról és egyes igazgatási szolgáltatási díjakról szóló miniszteri rendelet által meghatározott térítés ellenében mindenki számára hozzáférhető.

Záró rendelkezés

7. § Ez a rendelet 2008. január 1-jén lép hatályba.

8. §²

1 Megállapította: 430/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 6. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.

2 Hatályon kívül helyezte: 221/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 412. § (2). Hatálytalan: 2014. IX. 5-től.

TARTALOMJEGYZÉK

303/2007. (XI. 14.) Korm. rendelet	1
a magyarországi hivatalos földrajzi nevek megállapításáról és nyilvántartásáról	1
A rendelet hatálya	1
A földrajzi nevek és típusaik	1
A Földrajzinév-bizottság szervezete és működése	2
A Földrajzinév-bizottság feladatai	3
A névmegállapítás, névváltoztatás és véleményezés követelményei	4
A hivatalos földrajzi nevek nyilvántartása és a Földrajzinév-tár	5
Záró rendelkezés	6